

Verda er blitt så nøyaktig

Master i kunst 2016 | Terese Longva

Innhaldsliste

Innleiing

I	s.	3
II	s.	4 - 6
III	s.	7
Essay	s.	8 - 15
Video	s.	16 - 17
Medverkande	s.	18
Invitasjon	s.	19
Bilete	s.	20
Referanseliste	s.	21

**Hovudtettleiar: Frans Jacobi
Teksttettleiar: Arne Skaug Olsen**

Omslagsfoto : Veronica Norvoll Longva

Innleiing

I.

Teksten er eit essayistisk skriftstykke der 'eg' like gjerne er 'vi' – det er ei blanding av littærer tekst med innfletta døme frå røyndommen, filosofien og poesien der metoden like gjerne er spekulativ og fenomenologisk som analytisk eller teoretisk. Skriftstykket kan stå på eiga hand. Det og videoen er to sjølvstendige arbeid, men dei informerer einannan. Ideen er den same i begge arbeida, nemleg korleis ein går frå å vere eit tilsynelatande sjølvstendig individ til å spontant danne ei gruppe, flokk eller eit pakk (pack). I teksten kan vi lese om ein flokk kviger, som går fredlege på beite og et gras, men brått skjer det endringar i omgivna-dane deira. I møtet med dette nye så oppstår det noko – kva, er ikkje mogeleg å forutseie, men kvigene transformerast frå å stå rundt på beitet som einskilde kviger til å samle seg til ein flokk som går for å utforske dette nye. Utfallet av denne utforskinga kan vere ulik fordi situasjonar kan aldri repeterast, dei vil alltid vere forskjellig. Ein veit difor ikkje kva som skjer eller korleis det skjer før i etterkant. Forfattarane tek såleis opp korleis endringar kan skje i møte med noko framandt og slik skaper noko nytt også hjå den som opplever desse endringane. Dette ukjende vil påverke korleis det spontant dannar seg små og store felles-skap og nettverk – hjå menneske og dyr, med både gode og kan hende mindre gode føremål.

Skriftstykket støttar seg på filosofien til Gilles Deleuze og Felix Guattari og på innsikter frå teori om dynamiske komplekse system. Slike system har evne til å tilpasse seg og endre seg innanfrå eller som del av omgivnader som endrar seg. Dynamikken mellom system og omgivnader kan sjåast som ein samproduksjon eller samutvikling – ein særegen tilstand av stabilitet og ustabilitet – «på randa av kaos», kollar somme det. Stabilitet er ein uvanleg (unaturleg) tilstand der kreativitet blir eit framord, og alt tek seg opp att som konvensjonelle mønster i ein repetitiv runddans utan noko nytt i. I dynamiske komplekse system er det tendensar til både orden og nyskaping gjennom spontan sjølvorganisering og framvokster (emergens, emergence).

II.

Det er fleire enn ein forfattar som skriv denne teksten og som har skapt videoen vist i utstillinga. Personane bak er mange, men spesielt er han blitt driven fram i mellom samfunnsvitar Harald Dyrkorn og meg, Terese Longva, men der er fleire, for den eller det tredje er nett det som skjer *i mellom* oss to, så heilheita her er ikkje ein pluss ein er lik to, men heller at ein pluss ein er lik tre, fire eller fleire. Difor er det ikkje godt å vite kven som eigentleg skriv her, om det er eit eg eller eit vi eller ein endå større instans som feller seg ned i den einskilde av oss eller i oss begge to. Vi som skriv kjenner oss att i innleiingsettingane i Gilles Deleuzes og Félix Guattaris «Milles Plateaus» her attgjevne slik dei lyder slik i den engelske omskrifta «A Thousand Plateaus, Capitalism and Schizophrenia.»:

«The two of us wrote Anti-Oedipus together. Since each of us was several there was already quite a crowd» (A Thousand Plateaus, s .3).

For oss produserer dette både ein materiell og sosial prosess der det som skjer *i mellom* blir opplevd som større enn Harald og meg, men som vi er ein del av. Eg vil trekke ei linje mellom vår måte å jobbe på og måten Guattari og Deleuze delte idear, jobba og budde i deira *intersecting lives*. Dette er også tittelen på ei bok skriven om livet og ideane deira og korleis dei meinte at tankar og det dei skreiv vart til imellom dei, og det er mykje meir enn berre Guattari, eller berre Deleuze. Det som skjedde *imellom* dei er ein framvaksen eigenskap som eit komplekst system (det heile) har, men som den einskilde delen av heilskapen ikkje har.

Harald og eg trefte einannan våren 2012, og dette møtet skulle kome til å endre oss begge. Møtet fann stad lenge etter at vi hadde flytta frå øyane, og skjedde i samband med at eg var intervjuobjekt for Harald si komande bok «Produksjon av sosialt rom i eit Nordatlantisk kystsamfunn». Grunnen til at han ville intervju meg var fordi vi begge hadde vokse opp på to nabøyar på vestkysten av Noreg – i to ulike tidsperiodar. Rett etter møtet innleia vi eit nært samarbeid gjennom samtalen. Dette var ein produktiv samtale, som kanskje kom til fordi vi delte mange liknande erfaringar, i alle fall etablerte vi raskt ei plattform for deling av idear og tankar gjennom samtalar, e-post, telefonsamtalar og tekstmeldingar. Vi har, den dag i dag, ein pågående samtale som i stor grad påverkar den gjensidige tenkinga vår, og denne tenkinga kjem frå kva som skjer i mellom oss. Vi les, snakkar og responderar til einannan, mykje slik Deleuze skriv om korleis han og Guattari jobba saman, og korleis han og Claire Parnet skreiv saman i «Dialogues II». Deleuze skildra det som kom ut av samarbeidet slik:

«As we became less sure what comes from one, what comes from the other, or even from someone else, we would become clearer about ‘What is it to write?’» (Dialogues II s. viii).

Deleuze og Guattari viser til at noko nytt blir skapt i samtale- og samarbeidsprosessen mellom dei to. Kva dette skal kunne bli er uråd å vite på førehand, utfallet kan ikkje føreseiast eller planleggast. Det nye blir til gjennom det vi vil kalle *framvokster* som resultat av samverknad mellom delane i ein heilskap. Det er eit omgrep som stammar frå teori om dynamisk komplekse system der det er kjent som *emergens* (engelsk: *emergence*). Gjennom prosessar med framvokster kan eit heilskapleg system få nye eigenskapar som ikkje kan reduserast til eigenskapar ved delar av systemet. Det er slik vi har jobba med teksten og videoen; dei er begge blitt kasta fram og attende mellom oss, og vi veit ikkje kva som har kome frå den eine eller frå

den andre, eller andre for den del. Dette har gjort at noko nytt har kunne oppstå og kan sammenliknast med det som skjer med kvigene når omgivnadane deira blir endra. Vi prøver å skape det Deleuze og Guattari kallar *repetisjon av forskjellar* i staden for *representasjonar av det vi allereie veit og kan*. For oss er målet å sette i gang ein prosess slik at vi kan nå det høgaste nivået av framvokster: å skape eit brot i konvensjonell tenking og opne for kvalitative sprang i 'utviklinga av det nye' (becoming). I denne prosessen skapast noko nytt som ikkje du visste om frå før, eller som ikkje eingong var der. Samtalen fungerer difor som eit sjølvorganiserande, nyskapande system som skapar noko nytt for dei som tek del i samtalen. Deleuze og Guattari prøvde å skildre faktiske fenomen utan å lage nye metaforar eller bilete, men heller korleis dei oppstår gjennom materien som eksisterer. Deleuze – for eigen del, og i samarbeidet med Guattari – utvikla ei rad omgrep som må sjåast som noko langt meir enn termar eller ord.

Forskjell er eit grunnleggande omgrep i filosofien til Deleuze. Han skil mellom intensive og ekstensive forskjellar. Ekstensive forskjellar er dei vi ser i fenomena rundt oss til dagleg. Slike forskjellar skaper ikkje rørsle og forandring. Intensive forskjellar er slikt som temperatur, trykk, fukt og tettleik. Om vi deler eit vassvolum med temperatur 40 grader Celcius i to, så har vi framleis to mengder med same temperatur. Du kan «dele» temperaturen i ei gitt mengde med varmt vatn ved å varme ho opp nedanfrå og såleis skape ein temperaturforskell mellom topp og botn i vatnet, men då endrar du samstundes systemet kvalitativt, og om du held fram med oppvarminga vil systemet først gå over i det vi kallar ei *konveksjonscelle* – ein periodisk flyt av vatn frå botnen til toppen og ned att som er noko meir som heilskap enn ei samling vassmolekylar. Held du fram med å varme opp, vil du få ein ny fasetransisjon ved 100 grader celcius der vatnet blir til damp, som er noko kvalitativt heilt anna enn flytande vatn.

Hos Deleuze er også omgrepet *becoming* sentralt. Vi ikkje har funne eit godt norsk ord som dekker måten det er brukt på hos Deleuze, ofte brukar vi ordet nytt eller "det nye", men det kan òg førekome at vi har valt å bruke den engelske omsettinga. Framvokster kan sjåast som ein skapande prosess der intensive forskjellar er drivkrafta. I slike prosessar er becoming ikkje eit endeleg produkt, men den reine rørsla som kjem til syne i endringar mellom tilstandar i eit system. Becoming handlar om produksjon av avgjerande hendingar i ein skapande prosess. Dette omgrepet er sterkt knytt til ei særskilt oppleving eller eit brot. Andre omgrep som grensar inn mot becoming er «event» (hending) og «deterritorialisering». I det siste ligg det noko i retning av å misse fotfestet, eit møte med noko uattkjenneleg i motsetnad til analogi, attkjenning og representasjon. Deleuze bruker omgrepet *hending* (engelsk: *event*) om særegne augneblink i ein straum av endringar i eit system. Døme på slike hendingar kan vere fasetransisjonar i fysiske system og det at ein flokk kviger, som i teksten nedanfor, brått endrar seg til å bli ein sverm.

For å forklare dette nærmare bruker vi Olav H Hauge sitt dikt «Det er den draumen» som bilet på at samtalen kan leie oss til «vågar vi ikkje visste om.» Vågar vi ikkje veit om er potensial for noko nytt. Potensial er virtuelt – det er verkeleg, men har ikkje blitt aktualisert endå. Potensial kan utløyse prosessar som er divergente og kreative – men vi veit aldri kva som vil bli aktualisert. Det moglege derimot, er der heile tida. Det moglege er ikkje nyskaping; det er ein repetisjon av det same, ein projeksjon bakover, svært ofte av reine konvensjonar. Slik kan det også vere med samtalen, for ofte er det målet og formålet som er grunnen til ein samtale, og desse måla og formåla er knytte til samtalen som ein arena for å avklare omgrep som allereie er der. Det som skjer imellom Harald og meg er ein ikkje-lineær skapingsprosess; vi veit ikkje kva resultatet kan bli. Prosessen, vågen og målet om det nye er inspirasjonen for samarbeidet.

Prosessens rundt framvokster handlar om det grunnleggjande spørsmålet: "korleis noko blir til?" I ein slik prosess observerer vi noko og spør korleis det er mogleg, sidan vi går ut i frå at kvar verknad bør ha ei openberr årsak. Det overraskande aspektet i ein prosess med emergens er at vi kan observere effektar utan ei openberr årsak. Dette er også det som skjer i samtalane våre, i kvigene, i teksten og videoen. Slike samtaler er ei pause i vår normale konvensjonelle tenking. Deleuze meiner at vi normalt ikkje tenker - vi skaper representasjon og held oss til det attkjennelege, noko vi må gjere for å halde orden i det praktiske kvardagslivet vårt, men:

«Something in the world forces us to think. This something is an object not of recognition but of a fundamental encounter» (Difference and Repetition, s. 139).

Når omgivnadane våre endrar seg gjennom eit grunnleggande møte, vil det dannast eit brot eller ei pause der konvensjonane våre kan brytast ned og rekonfigurering av tankane våre kan skje, slik at vi kan tenke. Det er dette Harald og eg er på jakt etter i våre samtalar og resultatet har munna ut i denne essayen og videoen «Verda er blitt så nøyaktig.»

III.

Teksten og videoen har vakse ut av same undersøkingar og materiale. Dei handlar om mykje av det same, men har fått kvar si form og uttrykk. Medan sentrale delar av teksten handlar om kviger og korleis dei kan endre seg frå å vere ein laus flokk av einskildindivid til å bli ein sverm eller eit pakk, så er det menneske som rører seg i videoen. Til vanleg tenkjer kanskje vi menneske at vi er individ med fri vilje og kan røre oss, tenkje og snakke som vi vil, nett slik kvigene kan når dei går der og beiter. Men så er det likevel slik at meir og meir skal kontrollerast, målast og bokførast – både av det vi gjer og kvar vi oppheld oss til ei kvar tid. Verda er blitt så nøyaktig, og dette har kanskje endå ein større konsekvens for kviga, som igrunn er her for to årsaker; kjøt og mjølk. For menneska ser det annleis ut. Om der er ei handling eller framdrift i videoen, så er denne driven av korleis personane i videoen rører seg og dannar ulike grupper eller flokkar på golvet i siloen. Nye medier, TV og elektroniske nettverk spelar ulike roller for korleis vi samhandlar på ulike arenaer, og er kan hende med å utøve press eller tvang til å vere med på ting vi kanskje ikkje ønskjer.

I løpet av dei fire åra Harald og eg har kjent kvarandre har vi særleg studert filosofien til Gilles Deleuze og Félix Guattari. Dei opererer som nemnt med mange ulike uttrykk for den same meinингa. Verken Harald eller eg les filosofien på originalspråket fransk, men den omsette utgåva på engelsk. I den essayistiske teksten har vi freista gjere omgrep til Deleuze og Guattari levande i vårt eige språk - som vår eigen praksis.

Verda er blitt så nøyaktig

Terese Longva og Harald Dyrkorn

Det er ein strålande dag ved havet midt i juni – ein slik foremiddag ein skal gle seg over – ein dag til å vere ute i. Det er varmt, graset er grønt og enno i god vokster, fuglesongen blandar seg med marminga frå fallgarden utanfor. Den grovt grusa kjerrevegen går etter kvart over i ei smalare rås. Du er på utsida av ei øy på Nordvestlandet, lengst der ute, så langt det let seg gjere å kome før tungalda toppar seg mot båane og svaberga. Råsa tek deg gjennom eit kystlandskap med gamle vassjuke atteleger, attgrodde med høymole, knappsiv og dikesvineblom – dei tre plantene som alle gardbrukarar hatar, men ofta ikkje rår med. Desse engene er no blitt beitemark. Det er ingen hus her ute, alt er heilt snautt og aude. Du går til du møter det første leet, løyser tauet. Leet er gamalt, så du lyt løfte det opp før du skuvar det akkurat nok til side slik at du kan smette innanfor. Etter at leet er sikra igjen går du vidare, nett som før.

Det har nyleg regna, så her og der er det vått – råsa går gjennom det våte. Det våte er nesten usynleg, breier seg vidt ut – gøymt av vegetasjonen. Du merkar det ikkje før du er komen ut i det. Du søkk ned, blir hengande litt fast; det liknar på hengjemyr. Det klabbar seg fast til gummistøvlane som du no er glad du tok på deg. Ein flokk kviger har trakka der du går, det er difor det er såpass blautt og leitt. Kvigen står der fredeleg og gnafsa i seg saftig, grønt gras – høymolen, brennesla og dikesvineblomen får stå i fred. Plutseleg ser ei av kvigen opp, ho ser rett på deg. Med eitt har dei alle slutta å tyggje og står der og stirrer på deg. Kviga som oppdaga deg først kjem mot deg, dei andre følgjer etter. Tempoet aukar. Dei skal alle med; ingen vil vere utanfor. Rådvill står du der og ser på desse dyra som for ein augneblink sidan stod så fredeleg og beita, no kjem dei i samla tropp og på lunefull vis rett mot deg. Kva vil dei deg? Tunge, massive kroppar med store kulerunde auge. Så stoppar dei brått opp og ser på deg ei stund, men bryr seg ikkje meir – dei let deg gå. Kvigen er inngjerda og finn seg til rette med det. «Dei prøver seg ikkje på gjerdet,» skriv diktaren Rønnaug Kleiva om kalvane som i eit liknande landskap beiter av det siste seinhaustes. Ein eldre kar du møtte på nabøya var derimot ikkje så overtydd. «Trur du ukseflokken bryr seg om ein tynn strålstråd med nokre volt i om dei vil deg noko?» sa han då ungstutane kom springande og stilte seg opp innved det elektriske gjerdet.

Å gå langs kanten – i randsona der kvigen beiter – er du vant med fordi du har vakse opp på denne øya. Alle øyar har ein kant, ei grense, – ei fjøre med eit uendeleg tal små og store viker og vågar og nes. Fjøra er eit område som ligg dels over og dels under sjøen; fjøra er ei liminal sone, og ho er eit rhizom. Flodområdet er aldri likt frå den eine dagen til den andre, heller ikkje kor langt ut ein kan gå turriskodd ved storfjøre. Kva finst langs kantane, i revnene, i mellomromma – mellom fjøra og den bratte og ville fjellsida, ved fjellfoten? Gjennom istida reiv breen laus store blokker og heile bergknauser frå det som no er ei bratt og oppiven, vill fjellsida. Alt etter som lyset varierer får denne fjellsida svært ulike visuelle kvalitetar og kan skape mange ulike sinnstemningar hos den som legg merke til det. Det same kan skiftande skyformasjonar gjere, og når det er storm frå vest inn fjorden, står sjøraket høgt til vers og fyk langt inn over land. Ei randsone, eit grenseland. Denne aude, arkaiske nordsida av øya er kan hende noko framandt for mange, ein inngang til eit rhizomatisk landskap: stranda og fjellsida ovanfor.

Men så er det desse kvigen som går her og beiter langs nordsida av øya – kva er eigentleg denne flokken som står der i det våte mellom alle høymolene og ser på deg? Er det dei stendig

skiftande omgivnadane som påverkar kvigene til å endre lynne? Eller er det eitkvart ved deg? Du går her kan hende ved eit anna høve – ein fin sommardag nett som no. Men no stoppar ikkje kvigene opp, dei kjem heller mot deg, tett fylka som i ein gresk falanks, og du skjørnar med eitt at no tvilar dei ikkje – denne gongen vil dei deg ikkje vel. Og er det ikkje nett den same kviga som utløyser åtferda til dei andre no også? Du ser deg rådvill rundt; korleis kjem du deg unna denne flokken som denne gongen er blitt til ein tett sverm, nett som fisk i stim eller ein stareflokk på himmelen, eit pakk som ikkje let seg stogge. Snart har dei nådd deg att, og du er i ferd med å hamne inne i flokken, inne mellom dei tunge kroppane som øsar seg opp og skubbar borti deg og kvarandre. Dei må ikkje merke at du er redd. Du kjem deg ut av den tette kvigefylkingen, men denne eine av dei gir seg ikkje. Ho fotfølgjer deg; blikket hennar er fjernt og utkutta, ho er dyret som har heile svermen i seg, ho er den som bind saman heile flokken. Ho er demondyret, dyret ved kanten av flokken, det anomale. Ho kan ha ein leiande posisjon i flokken, ikkje alltid som den som bestemmer gjennom utøving av leiarskap og autoritet, men meir som den som på uforklarleg vis utløyser eit svermpotensial blant dei andre dyra som går der som tilsynelatande individuelle kroppar utan annan kollektivitet enn at dei er fleire i tal. Du og dette dyret vert dregne inn i det Deleuze og Guattari kallar ei nærleikssone – ei sone der det er uråd å skilje mellom det menneskelege og det ikkje-menneskelege, der det oppstår ein resonans, ein kommunikasjon, ei form for allianse, ikkje gjennom synlege signal, men som ved smitte.

Er det ein liknande resonans eller smitte som utløyser nyttårsovergrepa i Køln? Og kva skaper alliansen «Vi fire gutta og faen» i Dag Skogheims dikt med same tittel? Dei fire gutane oppsøkjer og skrämer vitet av ei kvinne som «er litt pussig å se på» og som «bor aleine oppi åsen»: «En kveld ska' vi inn der / Det har vi snakka om lenge / Vi fire gutta». Ingen av gutane treng vere unormal eller lide av nokon sjukdom som t.d. ADHD eller hatt ein vanskeleg barndom. Overgrepspakket i Køln treng ikkje vere inspirert av Islam, av Fjordman eller av Josvas bok for den del. Det anomale handlar ikkje om noko som veks fram gjennom biologisk, sosial eller kulturell arv. Det anomale er ein smitte, ein ureinske som forstyrrar, ikkje eit kaos eller ein galskap slik media ofte skal ha det til, men spiren til ein annan orden, ein orden vi ikkje forventar eller ikkje vil vite av. Roald Helgheim seier det slik i (Dag og Tid nr 7, 1998): «Eg interesserer meg meir for [.....] anomalien i kvardagen, der skiten djupast sett ikkje er skit, men ei form for *orden*, noko som ikkje stemmer med det tilvande, med systemet.» Vitskapsfilosofen Thomas Kuhn brukar også termen anomali om det som brått dukkar opp og skaper uorden i normalvitskapen slik at det må kome eit paradigmeskifte.

Kvar kjem så denne smitten frå? Ikkje godt å vite; det er noko som blir til «i mellom», gjennom usynlege, ikkje-lineære årsaker. Den anomale kviga er eit mangfald. Dei fire gutane er også mangfald – saman, men også kvar for seg. «Since each of us was several, there was already quite a crowd», seier Deleuze og Guattari i «Rhizome» – introduksjonen til «A Thousand Plateaus». Du er også eit mangfald – det er møtet mellom mangfald som skaper den tvetydige samanhengen som gjer kvigeflokken til ein sverm, eit pakk. Du må få denne kviga ut av svermmodusen, bryte koplinga hennar til resten av flokken. Om du ikkje greier det, vil ho øydeleggje deg, saman med dei andre i svermen vil ho trakke deg ned. Du grip tak så djupt du kan inn i naseborane hennar, held fast og vrir rundt. Kviga strittar mot, vil ikkje gje seg, men skjørnar fort kven som no har makta. Det skjer brått noko med kvigesvermen; fylkinga løyser seg opp, dei einskilde dyra blir ståande liksom i uvissa. Så slepper du taket og går sakte ut or territoriet til kvigene, smyg deg gjennom gjerdet og let råsa ta deg vidare inn i det ulendte landskapet langs ura og fjøra under den bratte fjellsida. Eit par ramnar siglar langs berghyllene, nede på svaberga luftar ein flokk storskarv

vengene sine i solskinet. Du ser deg attende; nokre av kvigene står der framleis i ein laus flokk og stirrer etter deg, men dei fleste finn seg plassar i skuggen bak store steinar og legg seg til å jorte. Råsa tek deg no heilt ned i strandkanten, og snart blir ho borte i ura som har rasa ned frå fjellsida. Du er glad du er kvitt dei trugande kvigene og hoppar med lette, støe steg over steinane. Og snart finn du att råsa som gjennom randsona mot havet skal ta deg heim att til garden der de alle høyrer til, både kvigene og du. Med eitt kjenner du eit kalsleg drag i lufta og blir vår grælene på sjøen – som store svarte flak breier dei seg ut over den elles spegelblanke fjorden. Ute i synsrandra i vest ser du ein mørk skybakke kome sigande inn; du har ikkje lagt merke til han i striden med kvigene. Du kjem på at i støa heime har du ein færing liggjande på svai – at du må dit før floingen kjem.

No er det blitt vinter. Ved midnatt høyrer du båra bryte mot farlege grynnar i fallgarden utanfor øya. Ut på morgonsida vaknar du av vinden som uler rundt novene. Det er ein grå, våt og kald morgen. Tung snø har lagt seg, kleimer seg fast på trelegger, telefonstolpar og kraftleidningar, på alt som stikk opp frå bakken. Du dreg deg ut or senga og rett ned i kjellaren. Der kler du på deg – du kulsar, hendene heng berre så vidt med. I tankane er du framleis i senga, kroppen er også der på eit vis. Dei store, grøne gummistøvlane dreg deg av garde. Det er som om støvlane styrer, at dei veit kvar du skal, veit kvar dei skal ta deg med. Der støvlane ber deg over gardsplassen og inn i nabobygningen let dei etter seg djupe spor. Du undrast ein augenblink på om det er dine spor, støvlane sine, eller begge delar. For kvar går eigenleg grensa for kroppen, for subjektet slik vi i den praktiske kvardagen vår har kjent det til no som eit individuelt eller kollektivt medvit – eit «vi» som er intensjonelt orientert mot handling og samhandling. Kan desse støvlane også vere det Bruno Latour kallar aktantar – ikkjemenneskelege aktørar. I følge Latour og Aktør-Nettverk-Teorien (ANT) kan både menneske, dyr og «daude» ting, som på ein eller annan måte *gjer noko* ha ein aktør- eller subjektstatus når dei inngår i nettverk. Slik kan subjektivet bli distribuert i nettverk som inkluderer både kroppar og maskinar. Maskinar kan her vere både enkle, mekaniske arbeidsmaskinar eller meir komplekse deleuzianske samanstillingar der maskinen rett og slett er forbindelsane sine.

Støvlane dine er ei utviding av kroppen, dei er ein del av ei samanstilling som består av underlaget du går på, tyngdekrafta og kroppen din. Ved å tre på deg støvlane er dei ein del av deg, ein del av det du opplever du kan, det du er og det du kan sanse. Persepsjonsfronten blir flytta, randsona der du opplever verda, der det som er du sluttar og verda byrjar. I denne samanhengen blir støvlane aktantar – dei vernar føtene dine mot kulde, hjelper deg til å halde balansen og held deg tørr på føtene i snøfenna du må gjennom på veg til fjøsen. Førebelser er gummistøvlane ei nokså truskuldig kroppsutviding, men med tida kan dei få innbygd sensorarar som til dømes kan registrere temperatur, vibrasjonar og andre fysiske variablar i underlaget du går på. Verda, som på den eine sida verkar så flytande, så full av unike og forskjellige individ, er samstundes blitt så nøyaktig – utrekna, oppmålt og kontrollert i ein grad det berre for ein mannsalder sidan var vanskeleg å tenkje seg. Heile kloten er oppmålt, lagt inn i kartmaskinar og GPS-ar. Dette kan peike i lei av meir overvakning og forsterka sosial kontroll, men det kan også gje oss ei svak aning om ei framtidig og langt meir omfattande endring av det vi i dag reknar som menneske.

Performancekunstnaren Stelarc og forfattaren Thure Erik Lund har begge, på kvar sine måtar, gått langt inn i problematikken rundt utviding av kroppen og samanveksing med ulike element i omgivnadene. Stelarc har sidan 1971 arbeidd med performance der han på ulike måtar utvider kroppen eller set kroppen i posisjonar der han framheld at kroppen, slik vi har kjent han, er

utdatert. I performance «Third Hand» utvidar han kroppen med ei tredje hand som arbeider heilt uavhengig av dei to andre. Den tredje handa blir styrt med impulsar frå mage- og lår-musklar. Dei seinare åra har Stelarc gjennom prosjektet «Ear on arm» vist at kroppen også kan utvidast med eit nytt øyre som han let vekse ut på underarmen. Øyret kan fungere som fjernorgan ved å bli kopla til internett. At organ i kroppen blir sette inn i nettverk på denne måten opnar for ei oppsplitting av kroppen; han blir ikkje lenger ein heilskap som er nett her på denne fysiske staden og blir kontrollert frå ein hjerne som også er lokalisert her. Kroppen eller delar av han kan fjernstyrast. Stelarc har også eksperimentert med å ta ein mikro-robot inn gjennom munnen i prosjektet «Microbot». Her tematiserer han ei svært intim form for utviding og samspel mellom menneskekroppen og omgivnadene. Utviding av kroppen mot omgivnadene har no teke steget ut av performancekunsten til Stelarc og blitt populær-kultur gjennom såkalla «body hacking» der ein kan setje på seg ulike sensorar og apparat som både utvidar kapasitetane til menneskekroppen og splittar han opp. Ingen tvil om at den kroppen vi trudde at vi levde med som nokolunde endeleg og avgrensa er blitt utdatert.

I romanen «Compromateria» ser Thure Erik Lund for seg at materien – dei fysiske omgivnadene – kan bli «reakтив» og såleis få eit slags liv. Det samfunnet vi møter i denne romanen har vekse seg heilt ut i omgivnadene, også i reint organisk/fysisk forstand. Språket har også vekse inn i materien og blir forma av ein overordna instans som er umogleg å indentifisere. Når nokon snakkar eller skriv, er det uråd å skilje «eg» frå eit større og altomfattande «vi». Over alt er der materietilkoplingar, kabelstrekk og nettverk. Digitale impulsar gjennomsyrar alt og alle. Men i ei randsone i utkanten - «Rertium Trioxymoron» - overlever det analoge. I myrar og slimsjørar her finn vi restar etter menneskeliknande eksistensar frå perioden Precompromateria.

Snart er gummistøvlane og du framme ved døra. Då, nett som alle andre morgenar, rautar dei mot deg, desse svoltne, utolmodige og mjølkesprengde skapningane. Og kven trur dei sjølve at dei er? Du vil forklare, men dei synest ikkje å ville forstå. Eller dei bryr seg katten om det. Du må vise dei kven som er sjef, at det er du som bestemmer. Rautinga deira er blitt til noko uattkjenneleg, ufatteleg stort og monsteraktig, du veit ikkje kva. Men du kjenner deg vel ved at du kan kontrollere alt anna enn det som kjem ut av munnen på dei. Kan hende vil du ein dag kunne ta styringa over det også. Tenk om du berre kunne trykke på ein knapp inne i kjellaren før du går ut, så vil dei halde stilt. Og helst skulle dei ikkje leggje merke til at du kjem inn til dei – berre gje deg det du vil ha.

Antropologen Lars Risan gjekk aktivt til verks for å kome i inngrep med både menneske, dyr og ting som moglege aktantar då han gjorde feltarbeid i ein lausdriftsfjøs på Jæren som grunnlag for doktoravhandlinga «Hva er ei ku?» Risan oppdaga at der er ein utvida subjektivitet i fjøsen – han kallar det fjøskultur. I denne subjektiviteten inngår både mennesket og kua, og i eit større nettverket som strekkjer seg langt utanfor fjøsen inngår også avlsystemet som produserer kurasen Norsk Rødt Fe (NRF). Risan legg vekt på at samanstillinga av menneske, dyr og teknologi i fjøsen skaper ein samanheng som gjer noko med menneska og verkar inn på måten desse menneska forstår kvarandre på. Såleis er både dyra og teknologien med på å skape ein kommunikativ samanheng for samhandlinga i fjøsen. Slik også med kvigeflokken du møtte der ved havet; den kommunikative samanhengen som skapte smitten og pakkdanninga er ein samproduksjon i omgivnader som endrar seg. Fjøskulturen som Risan gjer greie for i avhandlinga si og møtet ditt med kvigene problematiserer heile omgrepet vårt om sosial subjektivitet.

Dei er alle individ der dei står, båsdrifta er nedlagd, kjettingen er fjerna og dei er frie til å gå rundt som dei vil. Robotane tek gladleg imot dei når dei kjem spaserende, men det viktigaste er at det er dei som vel. Sjølv sagt er dei frie og individuelle og kan røre seg som dei vil. Dei gamle gummistøvlane dine er no bytte ut med nokre av den meir moderne typen, desse som kan måle og regulere. Det same er fjøsen og måten ein tek vare på graset på. Kraftfør er det store no, soyabønner direkte transportert frå Brasil. Det er meir effektivt og billig – importert. Ein slepp å telje karbon på transport eller bry seg med at der er ein samanheng mellom verda sin stendige etterspurnad etter billig soya og nedhogst av regnskog. Kyrne skal ligge, helst så mykje så mogleg, då mjølkar dei meir, og sidan det er viktig med mykje liggetid, er det bra med korte avstandar. Helst skal terrenget vere flatt – flatt og effektivt. Trakking ute på beite er ikkje lønsamt. I nye bygningar skal dei gå frå stasjon til stasjon styrte av små brikker som heile tida fortel datamaskinen kvar dei er, når dei sist fekk mat, og når dei vart mjølka. Bak brikkene og datamaskinen er det uvisst kven som styrer. Er det bonden, kontrollassistenten som styrer, ein sentral instans eller eit meir diffust og større nettverk utan tydelege grenser?

Du les bøker og artiklar som åtvarar om følgjene av kunstig intelligens. Robotane kjem, heiter det, og dei vil ta meir og meir overhand, til slutt vil dei ta heilt over. Prominente figurar som Stephen Hawking og Bill Gates åtvarar mot at kunstig intelligens vil vere det siste mennesket finn opp – at vi er på veg til å utrydde oss sjølve. Skiljet mellom mennesket og kyborg blir borte. Aviser, tidsskrift, spelefilmar og populærvitenskaplege TV-program er fulle av slike spådommar. Men åtvaringane er forma som om kunstig intelligens er noko eksternt i forhold til kroppane, både for dyr og menneske. Vi menneske blir overflødige, heiter det. Lars Risan snakkar om grensa for sjølvet, om korleis det lenge har vore vanskeleg å stadfeste kvar denne grensa går. Er stokken til den blinde mannen ei forlenging av sjølvet, kva med kontaktlinseane som hjelper oss sjå? Å seie nøyaktig kvar grensa går mellom deg og datamaskinen din byr òg på utfordringar sidan du store delar av dagen er oppkopla til usynlege elektroniske nettverk. Vilkåra for både biologisk og sosial reproduksjon er blitt radikalt forandra på berre nokre få år. Kan hende er det ikkje robotane som er trugsmålet, men heller det at vi veks saman med teknologien også i fysisk forstand, slik at det oppstår eit nytt «vi» som er noko meir enn summen av kroppane, noko rhizom-aktig som blir til gjennom ein ny måte å produsere og distribuere kroppar på. Om og når dette skjer, vil vi som *menneske* – som *Anthropos* – aldri få vite. Den skapningen som opplever og blir medviten om at denne endringa faktisk har gått føre seg er ikkje lenger menneske, men noko anna – eit vesen, eller eit system vi aldri har sett.

Den danske kunsthistorikaren Mikkel Bolt ser for seg det han kallar eit preventivt antiopp-rørsregime. Tidlegare var det, som Michel Foucault gjorde greie for, klart avgrensa disiplineringsinstitusjonar – familie, skule, militærvesen, fabrikk, fengsel osb. – som produserte og distribuerte ferdig disiplinerte kroppar. Gilles Deleuze har problematisert dette i den korte artikkelen sin om kontrollsamfunnet. Mikkel Bolt tek utgangspunkt i dette og viser til «. . . en udvikling henimod en ny social figurasjon uden klart defineret sentrum, men med en intens generaliseret overvågning. . .» Det er ikkje lenger avgrensa identifiserbare instansar som utøver heile den sosiale forvaltninga av kroppar. Bolt tenkjer seg at eit slikt regime er meint å skulle møte ulike former for katastrofar og trugsmål mot den rådande orden allereie før dei har aktualisert seg. Dette regimet blir etablert som fleksible nettverk av mikrokonfliktløysing, suveren eksklusjon/inklusjon og disiplinær «afretning» (Bolt s. 9). Eit slikt system har vi ikkje sett før. Det er eit system som prøver å strukturere det moglege og «dediceret utslette potensialiteten», det forhold at potensialiteten kan aktualisere seg eller la vere å aktualisere seg. Bolt viser også til at

dette regimet opererer i notida med eit blikk på framtida, jfr dei norske antiterrortiltaka sommaren 2014. Regimet freistar ikkje berre å møte territorielle spørsmål, men har også ein ambisjon om kontroll med kva kroppane i det heile teke kan. Trugsmålet skal fjernast før det blir aktualisert.

Hos Bolt det mykje snakk om terror og trugsmål, men det handlar om langt meir enn det, også det normale skal formast etter same prinsipp. Sosial reproduksjon, kontroll med og forvaltning av kroppar vil smelte saman til ei ny form for produksjon av sosial subjektivitet – eit nyt, stort «vi». Og kva dette nye «vi» blir for noko er ikkje godt å vite. Det handlar ikkje om å fjerne synlege eller umiddelbart føreseielege sosiale prosessar, men om å freiste å endre sjølve tilstandsrommet som samfunnet som system rører seg i. Tilstandsrom er modellar av korleis dynamisk, komplekse system endrar seg. Ingeniørar arbeider ofte med analyser av tilstandsrom. Det kan vere «åtferda» til store maskinar eller samanstillingar av maskinar og menneske eller av bølgjerrørsler rundt installasjonar på havbotnen. Føremålet er då å finne fram til den optimale rørsla for systemet gjennom tilstandsrom der det kan skje uføresette hendingar. Vi snakkar her ikkje om moglegheit/verkelegheit, men om virtualitet/aktualitet. Det er ikkje diversiteten – dei synlege forskjellane - det nye regimet vil endre, men andreordensforskjellen, dei forskjellane som produserer den diversiteten vi ser rundt oss til dagleg. I “Homo Sacer” skildrar Giorgio Agamben endringar i den sosiale subjektiviteten. På slutten av boka - i kapitlet “Terskel” - skriv han: “Det er ‘leiren’, og ikkje samfunnet, som er Vestens biopolitiske paradigme i dag.” Eit bilet på leiren kan vere Guantanamo, flyktningeleiarar, andre former for konsentrasjonsleiarar, norske sjukeheimar eller andre territorium der menneskekroppar gjennom høveleg forvaltning blir reduserte til det Agamben kallar “nake liv” (zoe), som kan drepast utan at gjerningsmannen treng å bli straffa. Det veks fram ein ny sosial subjektivitet som er i samsvar med dette paradigmet. Dette kan også handle om ein samproduksjon der nye former for kontroll blir produserte saman med den sosiale subjektiviteten, slik at “leiren” til Agamben ikkje treng å bety eit avgrensa territorium som kroppane blir fysisk haldne fast på, men at dei – som Deleuze skriv i artikkelen om kontrollsamfunnet – internaliserer kontrollen i seg sjølve, som ein sjølvkontroll, slik at det nye kontrollregimet vil handle om å kontrollere sjølvkontrollen. Disiplinen, som før var noko ulike institusjonar pressa på oss er blitt noko immanent, kontrollen har no internalisert disiplineringsfunksjonar i sjølve livsutfaldinga til mennesket. Nedbrytinga av demokratiet slik vi har kjent det er allereie i full gang, og i spissen står leiinga i demokratiet og det nye kontrollregimet basert på “big data”, avanserte algoritmar og sosiale skript formidla gjennom ulike medium. Samstundes blir det utvikla nytale av typen $2 + 2 = 5$. I dag har vi offentlege system, som til dømes NAV der det har utvikla seg eit nytt språk med ord som ”grensesnitt”, ”brukar”, ”biomasse”, ”produksjon” osb., og dataprogram som på mange måtar minner om ”Avl i buskapen” som held kontroll på all innsamla data. Spørsmålet er vel korleis dette blir brukt eller misbrukt.

Så er alt omskift; det har gått så glatt og greitt. Du er fødd med ein rett, retten til å arve og ta over 170 mål jord og ein nedsliten lave, utan dyr og mjølkekvote, men det betyr ikkje noko. Nostalgien og tradisjonen har festa seg, tjukk og tung som sjølve kumøkka. Tradisjonane styrer og kontrollerer – ei kjensle av tryggleik breier seg i deg. Noko er likevel forandra. Komen ned i kjellaren ser du dei stå der – støvlane. Det har gått ei tid sidan sist, men du set føtene dine varsamt ned i dei. Det kjennest annleis – dei vil ikkje bere deg, endå det er dei same støvlane, dei same føtene, same skiten. Det synest som om berre tida har gått. Likevel kjennest dei som døde, føtene dine er planta ned i dei etter fleire års fråver. Du må ta leiinga, vise dei at du er her att, at du framleis er til å stole på. Du forstår at det er di tid no, at du må ta tak. Denne gongen er der ingen spor etter deg på vegen over tunet, og komen innanfor døra i den andre bygningen slår

den store stilla mot deg – slår deg i koll; på alle fire ligg du der. Smått om senn kravlar du deg fram - som eit dyr. Du smakar og et på cup-kakene som er så fint lagde ut framfor krøtera du forestiller deg. Nokre er rosa, andre blå - ja, somme er jamvel gule. I ein slags nytale fortel du deg sjølv kor godt og vakkert alt dette er. Du tenkjer at det det ville vore så mykje enklare om vi berre hadde eitt språk, der eit ord kunne tyde så mangt – både godt og mindre godt. Golvet er dekt med kunstgras – det er ein vakker og velstelt plen, ingen skit lenger. Er det slik at om vi trur sterkt nok på det, kan to pluss to bli fem – om du berre ropar det høgt og tydleg nok?

Ingen vil demontere demokratiet eller innføre politistat, men likevel ser vi peikarar i lei av at unntakstilstanden vil bli det normale. Sentralt sit det kanskje folk i regjering og byråkrati som ønskjer dette, og at der er eit visst “lokalt samtykke” for å bruke eit omgrep frå NRF-avlen - ser vi i avisene kvar dag. Det er faktisk slik at kontrollen i dag blir forsøkt planlagt og gjennomført etter dei same prinsippa som vi finn i forskjellsfilosofien til Deleuze: Framtida “verkar attende” på notida, det vil seie at unntakstilstanden/normatilstanden må vere slik at han kan møte trugsmåla før dei blir aktualiserte, det vil seie allereie medan “kniven ligg trygt plassert i skuffen”.

Her er så annleis. Du har gått ned i den tomme siloen i fjøsen som no står der utan dyr. Nokre gamle trestokkar ligg der og sleng. Du tek ein av dei og dunkar i siloveggen med; eit kraftig ekko blir hengande i midten av det ni meter høge, sylinderforma betongrommet du står i. Du ropar og slår på nytt i veggen med stokken – to ekko blandar seg med einannan til lydar du aldri har høyrt. Kvifor kom du hit ned?– ned i dette holet, ned i djupna. Råsa du nyleg gjekk langs nordsida var også ein veg inn i djupner, inn i eit potensial, eit landskap med viker og vågar du ikkje visste om. Sjølvsagt hadde du gått der før, men nett som då vart alt nytt, også denne gongen. Ut or djupnene i det ulendte landskapet langs havkanten kom store steinar, sva-berg og jordflekkar med eit og anna einsleg tre, vridd og vrengd av vind og ver. Men så var det den mørke vindgræla på fjorden, på overflata. Overflater skaper også oppleveling av djupn, ein illusjon av ei djupn der nede som kan avdekkast og oppdagast. Men den græla du såg der på utsida ber bod om djupn som noko anna, som bølgjer og brotsjørar, om vridningar og fald-ningar i overflatene – ja, kan hende er all djupn, vridningar og faldningar i overflater. Såleis er det ikkje det ni meter djupe holet som har drege deg ned i siloen, men det du mest av alt er vår for: endringar i overflatene, i teksturen på veggene, såra i betongflatene. For veggene er ikkje glatte lenger. Nett som på havflata er der græler, riper, rifter og sår i dei. Fleire års lagring av surför har sett sine tydlege spor. Restar etter gras heng framleis fast på veggen, og når du går nært inntil, ser du små grasfrø ligge i fordjupingane som syra har laga i betongen. Veggene minner om den gamle handlaga stråtapeten som tapetseraren på øya hadde tinga særskilt heilt frå Nederland til dei som kunne unne seg noko heilt spesielt på veggene i stova si.

Brått høyrest steg frå utsida av fjøsen, inn fjøsdøra, bortover forbrettet – og dei er mange, desse som kjem, unge og gamle. Ein etter ein går dei ned; dei finn vegen ned stigen frå fjøsgolvet – somme skjelvne og redde, men når dei endeleg når botn, går det fort over. Dei samlast rundt deg på golvet i siloen. Snart er der så tjukt med folk at ekkoet frå stokkeslaga dine mot veggen blir heilt borte. Kva vil dei her? Det har alltid vore ein dragnad mot holer og hellerar, botnalause gjel, bergstup og djupe avgrunnar. Gamle opne fjøsbrunnar, gjødselkommar, myrhol, tjønner og marbakkar mot kanten av det kalde djupet. Desse randsonelandskapa er sjamanens domene; smeden og sjamanen held til her. Sjamanen og smeden er anomale individ; dei har pakket i seg.

Om litt, startar alle i siloen å gå, rundt og rundt. Kanskje er det for å halde varmen, kanskje er det noko anna som styrer. Sjølvsagt tenkjer dei at dei er frie og individuelle og kan røre seg og tenkje og snakke som dei vil. På sett og vis gjer dei då det. Siloen er ikkje i bruk meir – produksjonsforholda og dei andre sosiale relasjonane som skapte han er som forsteina i bygningskroppen. Men der er eitkvart med ruinen – noko meir, noko anna, som har gjort at desse folka spontant har samla seg. Kva dette anna er, er vanskeleg å stadfeste, men det kjennest som nødvendig å gå hit, å ende opp saman i djupna, ei djupn som kan hende er ei falding av overflata, ei nærliekssone som ber med seg smitte, ein smitte som gjer lause flokkar av individ til grupper, til pakk, til svermar eller felleskapsskapande rituale.

Ved midnatt vaknar du, full av uro, av båra som bryt mot fallgarden. Om morgenon ser du ei einsleg havsule sigle lågt over bølgjene og kjenner gleda strøyme gjennom deg.

Verda er blitt så nøyaktig

videoinstallasjon

**Filma på Longva, Skuløy.
Statistane er frå Skuløy eller nabøya Haramsøy.**

**Videoinstallasjonen har ein replikk:
- Alle desse andre – dei andre... .**

Prosjektet starta opphavleg med at vi var opptekne av den no nedlagte fjøsen på heimegarden til Terese som ein samtidsruin. Samtidsruin var eit omgrep vi fann i Marit Eikemo: «Samtidsruinar» (2008). Ho tek for seg korleis relativt moderne bygningar av ulike grunnar kan bli irrelevante, ubrukelege til det opphavlege føremålet og dermed avlegse utan at det treng vere noko akutt forfallspreg over bygningen. Det kan vere nedlagte fabrikkar, hotell, sjukehus, fjøsar og anna. Fjøsen på farsgarden til Terese framstår i dag som ein slik samtidsruin. Mjølkeproduksjonen har vore nedlagt nokre år. Ideen vår var å sjå nærmare på den prosessen som hadde skapt denne samtidsruinen – sjå etter korleis dei sosiale relasjonane som frå byrjinga av låg «innebygde» i fjøsen endra seg, korleis fjøsbygningen har vorte endra med tida, både som produksjonsarena og som signifikant bygning i eit lokalsamfunn. Med bakgrunn i dette ville vi lage kunst.

Vi inviterte til eit ope seminar på eit grendehus på heimeøya til Terese, Flemsøy/Skuløy i oktober 2014. Ein av dei aktive mjølkeprodusentane på øya heldt eit foredrag om fjøsen som produksjonsarena i eit historisk perspektiv. Ein annan gardbrukar hadde innlegg om fjøs/låvebygningen som signifikant bygning i lokalsamfunnet, og Harald Dyrkorn snakka om den utfordringa det kan vere å lage kunst med bakgrunn i ein fjøs som samtidsruin. 12 personar frå øya og nabøya Fjørtoft var til stades på seminaret. Mjøkebonden som skulle snakke om fjøsen som produksjonsarena valde i staden å snakke mest om kua, om korleis norske mjølkekyr har utvikla seg og om kva kua har hatt å seie for samfunnsutviklinga i Europa. Vi viste også ein video som Terese tidlegare hadde laga i den tomme fjøsen. I etterkant av foredraga og videoen oppstod det ein intens og politisk prega diskusjon.

I etterkant av seminaret studerte vi doktoravhandlinga til antropologen Lars Risan: «Hva er ei ku?». I denne analyserer han den prosessen som førte fram til kurasen «Norsk rødt fe». Det har kort fortalt vore ein samproduksjon mellom populasjonsgenetikk, ei sterkt sosialdemokratisk inspirert sentralstyring og lokalt samtykke og samarbeid frå mjøkebøndene si side. Risan fann at i det nettverket som vart bygt opp rundt denne avlsprosessen høyrer også kua med, ikkje berre som passivt avlsobjekt, men faktisk også som del av ein større subjektivitet. Risan kallar denne subjektiviteten «fjøskultur».

Vi tok ein ny samtalerunde med mjøkebøndene Birgit og Atle (han som heldt foredrag om kua) og prosjektet dreia no i retning av produksjon av sosial subjektivitet, forvaltning av kroppar og sosial kontroll. I tenkinga vår rundt dette har bakgrunn i Lars Risans forskning og filosofien til Gilles Deleuze og Felix Guattari.

Vi inviterte til eit nytt seminar på Longva juni 2015. Lars Risan var der og snakka om «Verktyet og grensene for sjølvet». Dette har leia til videoen «Verda er blitt så nøyaktig». Videoen er teken opp inne i ein tom silo med grunnflate på litt over 25 kvadratmeter. Her er 21 personar spreidde rundt på golvet i siloen. Eivind Seljeseth har koreografert det slik at dei gjennom rørslene sine dannar to, tre nye samanstillingar, men no ikkje som frittgåande einskild-individ, men som svermar (packs), slik fuglar, fisk og dyr ofte gjer. Utan at vi tenkjer så mykje over det, gjer vi menneske også det innimellom. Det kjem det ikkje alltid berre godt ut av.

Foto : Harald Dyrkorn

«No er verda blitt så nøyaktig»

Vil du vere statist i kunstvideo?

Terese Longva og Harald Dyrkorn arbeider no med eit videoprosjekt der opptaka skal gjerast i helga 5. - 6. mars på Bakken på Longva – nærare bestemt i ein av siloane i den no nedlagte fjøsen. Det er ønskjeleg med 20 statistar som skal opphalde seg nede i siloen under opptaka. Vil du vere ein av desse?

Bakgrunn

Arbeidstittel for videoen er «*No er verda blitt så nøyaktig*». Sjølv om vi til vanleg tenkjer oss at vi er frie og individuelle og kan røre oss og tenkje og snakke som vi vil, så er det likevel slik at meir og meir skal målast og bokførast – både av det vi gjer og kvar vi oppheld oss nesten til ei kvar tid. Saman med andre dannar vi små og store fellesskap og nettverk – med både gode og kan hende mindre gode føremål. - Videoen er tenkt å skulle få dei som ser han til å tenkje over korleis slike fellesskap blir til? Kva rolle spelar nye medier, TV og elektroniske nettverk for korleis vi sam-handlar på ulike arenaer? Kjenner vi nokre gonger press eller tvang til å vere med på ting vi kanskje ikkje ønskjer? Handlinga i videoen vil bli driven av enkle replikkar, lydar og av korleis personane i videoen rører seg og dannar ulike grupper eller flokkar på golvet i siloen.

Kva statistane skal gjere

Statistane skal stå på golvet i siloen og røre seg og plassere seg under rett-leiing av koreografen Eivind Seljeseth. Statistane skal vere seg sjølve, kledde i heilt vanlege kvardagsklæde. Nokre få korte og enkle replikkar skal seiast fram av statistar etter nærare avtale. - Filmfotografen Marte Vold vil stå for video-filminga.

Laurdag 5.3. er det kaffi og noko attåt i gamlehuset på Bakken, og sundag blir det servert heimelaga brennsnut.

Videoen blir ferdig midt i april og blir først vist i Bergen Kunsthall. Seinare vil vi arrangere ei vising her på øya i samband med ein kulturveld.

Foto: Harald Dyrkorn

Medverkande i prosjektet

Terese Longva

Harald Dyrkorn

Hilde Norvoll Longva

Johnny Magne Longva

Veronica Norvoll Longva

Ole Johnny Longva

Eivind Seljeset - koreograf

Janne Lindgren - filmfotograf

Statistar

Inga Longvastøl Flem

Atle Longva

Birgit Fjelle

Solveig Krogsæter

Olav Skarstein

Edda Forr

Hallgeir Remme

Reidunn Rogne Flem

Julianne Høistad Aakre

Rolf Inge Rogne

Knut Otterlei

Arne Borge

Petter Aksnes

Bjørnar Levi Flem

Arya Kvinge Rogne

Ulrikke Nogva

Eskil Flem

Tea Forr Austnes

Inga Rogne

Knut Aksnes

Torbjørn Høistad Aakre

Stillfoto frå video

Referanseliste

Agamben, Georgio (2010): *Homo sacer: den suverene maken og det nakne livet.*
Rakkestad: Valdisholm forlag.

Deleuze, Gilles og Guattari, Félix (1987): *A Thousand Plateaus, Capitalism and Schizophrenia.*
Minneapolis: Minnesota University Press.

Deleuze, Gilles (1994): *Difference and Repetition.* New York: Columbia University Press.

Deleuze, Gilles og Parnet, Claire (2002): *Dialogues II.* London:
Continuum International Publishing Group.

Dosse, Francois (2007): *Gilles Deleuze & Félix Guattari. Intersecting Lives.*
New York: Columbia University Press.

Hauge, Olav H.(2000): «Det er den draumen». I *Dikt i samling.* Oslo: Samlaget, s. 234.

Kleiva, Rønnaug (1986): *Å fø fram ein kalv over vinteren.* Oslo: Det Norske Samlaget, s. 24.

Lund, Thure Erik (2002): *Compromateria.* Oslo: H. Aschehoug & Co.

Massumi, Brian (2002): *Parables for the Virtual. Movement, Affect, Sensation.*
Durham & London: Duke University Press.

Skogheim, Dag (1970): “Vi fire gutta og faen”. I . . . *gagns menneske*. . .
Oslo: Tiden Norsk Forlag, s. 41.

Risan, Lars (2003): *Hva er ei ku? Norsk Rødt Fe som teknovitenskap og naturkultur.*
Dr.art. avhandling. Universitetet i Oslo.

Risan, Lars (2015): *Verktøyet og grensene for selvet.* Upublisert paper presentert på seminaret
«Den nye sosiale subjektiviteten»: Longva, Skuløy.

Bolt, Mikkel (2010): “Kontrolsamfund og kanonbådsdiplomati”. I *Kultur & Klasse* 110 - 2010
Tilgjengeleg frå: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/kok/article/view/15777/13663>
(Henta 03.02.2016).

Deleuze, Gilles (1992): «Postscript on the Societies of Control» i *October*, Vol. 59. s. 3-7
Tilgjengeleg frå: http://einseguranca.files.wordpress.com/2012/02/deleuze_control.pdf
(Henta 03.02.2016).

Helgheim, Roald (1998): ‘Anomali i kvardagen’ *Dag og Tid* nr 7, 12.februar
Tilgjengeleg frå: <http://old.dagogtid.no/arkiv/1998/07/000DAD93-70E903AC.html> &
(Henta: 3. februar 2016).

Stelarc (2010): *Internet ear.* Tilgjengeleg frå <http://stelarc.org/?catID=20339>
(Henta 20.3.2016).